

**MINISTERUL EDUCAȚIEI
ȘI CERCETĂRII
AL REPUBLICII MOLDOVA**

**AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU CURRICULUM ȘI
EVALUARE**

Raionul

Localitatea

Instituția de învățământ

Numele, prenumele elevului

TESTUL Nr. 2

ISTORIA ROMÂNILOR ȘI UNIVERSALĂ

TEST PENTRU EXERSARE
CICLUL LICEAL

Profil umanist

februarie, 2026

Timp alocat: 180 de minute

Rechizite și materiale permise: *pix cu cerneală albastră.*

Instrucțiuni pentru candidat:

- Citește cu atenție fiecare item și efectuează operațiile solicitate.
- Lucrează independent.

Îți dorim mult succes!

Punctaj acumulat _____

SUBIECTUL I (24 puncte)

Studiază sursele și realizează sarcinile propuse.

SURSA A.

„Într-un context politic intern și internațional foarte complicat, marcat de puciul bolșevic de la Petrograd din 25 octombrie 1917, de anarhia și debandada provocată de soldații ruși bolșevizați ce se retrăgeau în interiorul Rusiei, de schimbarea dramatică a situației de pe frontul româno-rus și evoluția discuțiilor dintre beligeranți etc., la 21 noiembrie 1917 a fost convocat, după 105 ani de dominație țaristă, Sfatul Țării – primul parlament al Basarabiei – care, la 2 decembrie 1917, în baza dreptului la autodeterminare a popoarelor, a consfințit transformarea fostei gubernii Basarabia în Republică Populară Moldovenească, iar la 7 decembrie 1917 a ales primul guvern al acesteia. Procesul de autodeterminare națională a românilor din Basarabia a continuat la 24 ianuarie 1918, odată cu proclamarea Republicii Democratice Moldovenești independente, și la 27 martie 1918, odată cu unirea acesteia cu România”

(Gheorghe Negru, *Mișcarea națională a ormânilor din Basarabia (1812-1918)*, în: *Limba Română*, nr. 1, 2017, p. 41)

SURSA B.

„În ianuarie 1918 situația politică atât a României, cât și a Basarabiei nu era deloc favorabilă. Puterile Centrale aveau pretenții inacceptabile pentru statul român, care a reușit să-și mențină integritatea teritorială și politică. Ucraina emitea pretenții asupra Basarabiei. Devenea imperioasă necesitatea și unicitatea soluției de unire cu România a Republicii Democratice Moldovenești. (...) În ședința Sfatului Țării din 27 martie pentru adoptarea hotărârii de unire au luat cuvântul Președintele Ion Inculeț și prim-ministrul Alexandru Marghiloman. (...) Sfatul Țării votează Unirea Basarabiei cu România cu 86 de voturi pentru, 3 contra și 36 abțineri, cu rezoluția istorică: „În numele poporului Basarabiei, Sfatul Țării declară: Republica Democratică Moldovenească (Basarabia) în hotarele ei dintre Prut, Nistru, Dunăre, Marea Neagră și vechile granițe cu Austria, (...) de azi înainte și pentru totdeauna se unește cu mama ei România”.

(Victor A. Voicu, *27 martie 1918. Unirea Basarabiei cu România. Strălucită izbândă identitară românească*, în: *Limba Română*, nr. 3-4, 2018, Chișinău, p. 22)

Nr.	Item	Punctaj	
		L	L
1	Explică, în baza surselor, termenul <i>dreptul la autodeterminare</i> . _____	L	L
		0	0
		1	1
		2	2
2	Determină, în baza sursei A, două etape ale procesului Unirii Basarabiei cu România. _____	L	L
		0	0
		1	1
		2	2
3	Dedu, în baza sursei B și a cunoștințelor obținute anterior, caracterul democratic al procesului de Unire a Basarabiei cu România. _____	L	L
		0	0
		1	1
		2	2
		3	3
		4	4
4	Compară opiniile expuse de autori privind contextul internațional al Unirii Basarabiei cu România. Argumentează răspunsul cu trimitere la surse. _____	L	L
		0	0
		1	1
		2	2
		3	3
		4	4
		5	5
		6	6
5	Exprimă-ți argumentat opinia cu privire la impactul Unirii din 1918 asupra populației Basarabiei. _____	L	L
		0	0
		1	1
		2	2
		3	3
		4	4
		5	5
		6	6
7	7		

SUBIECTUL al II-lea (22 de puncte)**Studiază sursa și realizează sarcinile propuse.**

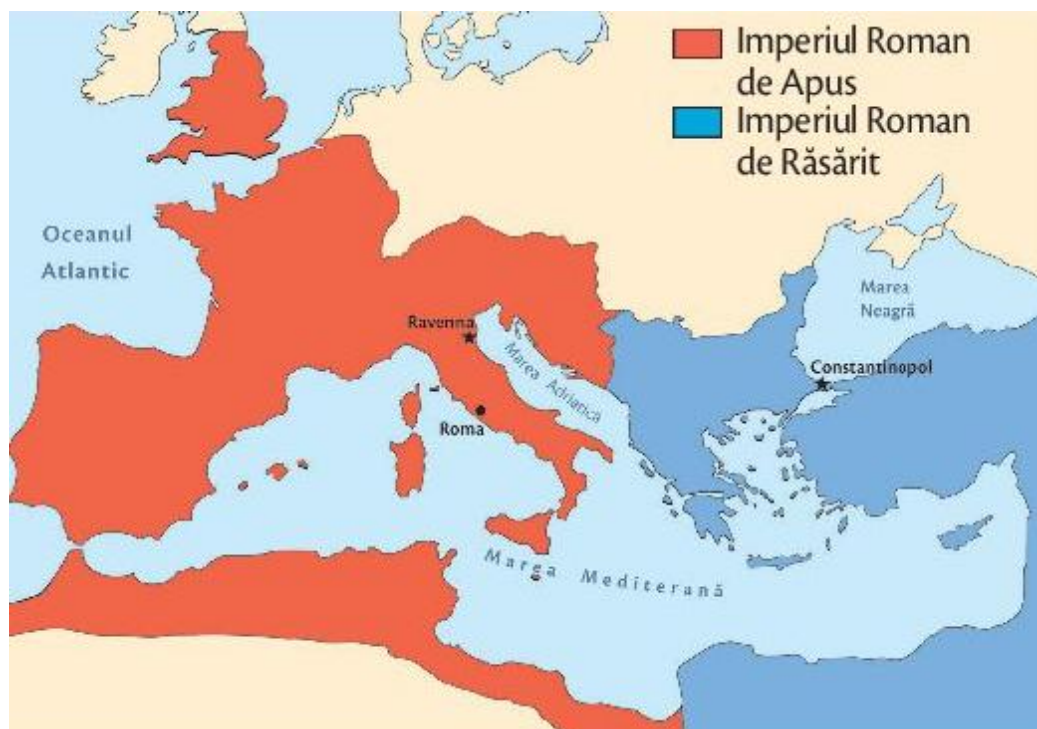
„Cu Carol cel Mare se formează pentru prima oară în Europa un spațiu politic unitar, de la Hamburg la Benvenuto, de la Viena la Barcelona, a cărui axă comercială e formată de Rin și de porturile de la Marea Nordului (...). Carol cel Mare continua expansiunea începută de înaintașii săi pe trei direcții principale: sud-est: Italia, sud-vest: Spania și est: Germania. În anul 800, Carol a cucerit Saxoania, Bavaria, a atacat Spania și i-a învins pe avari. Aproape toată creștinătatea occidentală este în mâinile sale (...) a creat Imperiul Franc (...), a fondat orașul Aachen. (...) Renașterea carolingiană, după numele lui Carol cel Mare, a reprezentat o nouă aplecare asupra antichității și puterea influenței bizantine asupra culturii și artei imperiului franc, în secolele al VIII-lea și al IX-lea. Printre cele mai însemnate realizări ale Renașterii caroligiene se numără ilustrațiile de carte *Evangheliarul lui Carol cel Mare*. Prezența învățatului Alcuin la curtea împreună a stimulat transcrierea textelor vechi și introducerea limbii latine ca limbă literară, fapt determinant pentru evoluția ulterioară în istoria culturală a lumii apusene. (...) Carol cel Mare a înțeles importanța scrisului pentru renașterea bisericii și a statului, a căutat să creeze școli pe lângă bisericile episcopale și chiar parohiale”.

(C.-V. Andreescu, C.R. Sfeta, *Carol cel Mare și o tentativă de ieșire din medievalitate – renaștere carolingiană*, în: *Limba, Cultură, Civilizație, București, 2012, p. 32-36*)

Nr.	Item	Punctaj	
		L	L
1	Identifică, în sursă, două direcții ale expansiunii teritoriale a lui Carol cel Mare. <hr/> <hr/> <hr/>	L	L
		0	0
		1	1
		2	2
2	Stabilește, în baza sursei, denumirea statului creat de Carol cel Mare și capitala sa. <hr/> <hr/>	L	L
		0	0
		1	1
		2	2
3	Determină rolul lui Carol cel Mare în formarea unui spațiu politic unitar în Europa occidentală. Argumentează răspunsul cu trimitere la sursă. <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L	L
		0	0
		1	1
		2	2
		3	3
		4	4
5	5		

4	<p>Argumentează, cu trimitere la un fapt istoric, că domnia lui Carol cel Mare a reprezentat un moment important de dezvoltare culturală în Europa medievală.</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4 5 6 7	L 0 1 2 3 4 5 6 7
5	<p>Apreciază rolul lui Carol cel Mare în istorie. Argumentează răspunsul.</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4 5 6	L 0 1 2 3 4 5 6

SUBIECTUL al III-lea (19 puncte)
Studiază harta și realizează sarcinile propuse.

Nr.	Item	Punctaj	
1	<p data-bbox="225 197 1262 264">Numește un fapt istoric pentru care harta propusă servește ca sursă de informare. Argumentează răspunsul cu trimitere la hartă.</p> <hr data-bbox="225 309 1294 315"/> <hr data-bbox="225 360 1294 367"/> <hr data-bbox="225 412 1294 418"/> <hr data-bbox="225 463 1294 470"/> <hr data-bbox="225 515 1294 521"/> <hr data-bbox="225 566 1294 573"/> <hr data-bbox="225 624 1294 631"/> <hr data-bbox="225 676 1294 683"/> <hr data-bbox="225 728 1294 734"/>	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5
2	<p data-bbox="225 788 1262 855">Determină o cauză internă și alta externă a faptului istoric reprezentat. Argumentează răspunsul cu trimitere la hartă și la cunoștințele obținute anterior.</p> <hr data-bbox="225 900 1294 907"/> <hr data-bbox="225 952 1294 958"/> <hr data-bbox="225 1003 1294 1010"/> <hr data-bbox="225 1055 1294 1061"/> <hr data-bbox="225 1106 1294 1113"/> <hr data-bbox="225 1158 1294 1164"/> <hr data-bbox="225 1209 1294 1216"/> <hr data-bbox="225 1261 1294 1267"/> <hr data-bbox="225 1319 1294 1326"/>	L 0 1 2 3 4 5 6 7	L 0 1 2 3 4 5 6 7
3	<p data-bbox="225 1337 1198 1404">Formulează, în baza hărții și a cunoștințelor obținute anterior, o consecință politică și una social-economică ale faptului istoric reprezentat pe hartă.</p> <hr data-bbox="225 1449 1294 1456"/> <hr data-bbox="225 1500 1294 1507"/> <hr data-bbox="225 1552 1294 1559"/> <hr data-bbox="225 1603 1294 1610"/> <hr data-bbox="225 1655 1294 1662"/> <hr data-bbox="225 1706 1294 1713"/> <hr data-bbox="225 1758 1294 1765"/> <hr data-bbox="225 1809 1294 1816"/> <hr data-bbox="225 1861 1294 1868"/> <hr data-bbox="225 1919 1294 1926"/>	L 0 1 2 3 4 5 6 7	L 0 1 2 3 4 5 6 7

